

11 Enero, 2018

L'art que veurem

La nova temporada d'exposicions s'alia amb els grans artistes però des de la mirada i la forta personalitat de les seves dones, Gala i Teresa Barba

Barcelona daliniana i tapiésca

Maria Palau
BARCELONA

Ells van ser els genis i ells s'han endut la glòria. Però no ho van fer tot tots sols. Sense elles, les seves companyes sentimentals, amb força probabilitat no haurien arribat tan lluny. Dalí i Tàpies tindran aquest any un protagonisme regenerat en la temporada d'exposicions barcelonina, però Gala i Teresa Barba també hi tindran coses a dir. Moltes. Les "dones de", per la importància que van tenir en les seves carreres i per les seves fortes personalitats, marcaran el to de dues mostres imprescindibles, al MNAC i a la Fundació Tàpies. Una altra cosa és el poc pes que tindran les dones artistes en les principals institucions de la capital catalana el primer semestre de l'any. De moment, només hi ha programada una única exposició monogràfica dedicada a Melanie Smith, al Macha. Incomprensible.

L'agenda de propostes no es començarà a omplir fins al febrer, però aquest primer mes de l'any tindrà

el seu moment el 24 de gener amb la inauguració de la nova presentació de les sales de Renaixement i de barroc del MNAC. Un esdeveniment que s'ha anat retardant i que el museu confia que sigui un revulsiu per atreure públic com ja ho va ser la renovació de les sales d'art modern.

En els programes de les institucions de referència s'ignora les dones artistes

Al museu de capçalera de l'art català les dues exposicions temporals previstes abans de l'estiu prometen. El 22 de febrer s'obrirà *William Morris i companyia: el moviment Arts and Crafts* (fins al 21 de maig), que explorarà en profunditat les múltiples facetes d'aquest dissenyador, artesà, empresari, poeta, assagista i agitador social, així com de les principals figures del moviment britànic Arts and

Crafts, que el MNAC farà dialogar amb peces de la seva col·lecció de modernisme.

I a l'estiu, Dalí. Per fi Dalí torna a Barcelona. Si arriba a costar, que hi exposi. Dalí amb el permís de Gala, ja que el sentit d'aquesta mostra al museu del Palau Nacional (del 5 de juliol al 14 d'octubre), organitzada conjuntament amb la fundació de l'artista, és desvelar tots els secrets de la fascinant i alhora enigmàtica musa, que més enllà d'aquest rol, el de model inspiradora, també va fer el seu propi camí creatiu (i aquesta serà una de les gràcies de la mostra, perquè en descobrirà un munt de coses desconegudes). Una Gala que, a més, sobrepassa Dalí, perquè va ser una presència lluminosa per a molts altres artistes de les avantguardes que també pul·lularan per la mostra del MNAC.

Però el tret de sortida del curs el donarà una altra dona d'artista, Teresa Barba. *Antoni Tàpies. T de Teresa* (del 6 de febrer al 21 d'octubre) resseguirà

els signes que custodia l'obra de l'artista creada sota l'influx de la nena que va conèixer a finals dels quaranta i que no massa anys després es va convertir en la seva muller i peça clau per al desplegament de la seva carrera. La Fundació Tàpies arrencarà l'any amb l'artista que defensa i, en paral·lel, amb una proposta del tàndem format per Jennifer Allora i Guillermo Calzadilla, que a través de diverses peces, moltes de les quals amb dimensió musical, furguen en la crisi múltiple, sobre tot econòmica i ecològica, que està arrasant Puerto Rico, el seu país. Tàpies es

tornarà a imposar en els continguts del centre a l'estiu (del 7 de juny al 24 de febrer) amb una gran exposició que traçarà el seu nervi polític. Al seu voltant s'organitzaran diverses activitats que prefiguraran la celebració del centenari del naixement de l'artista, el 2023.

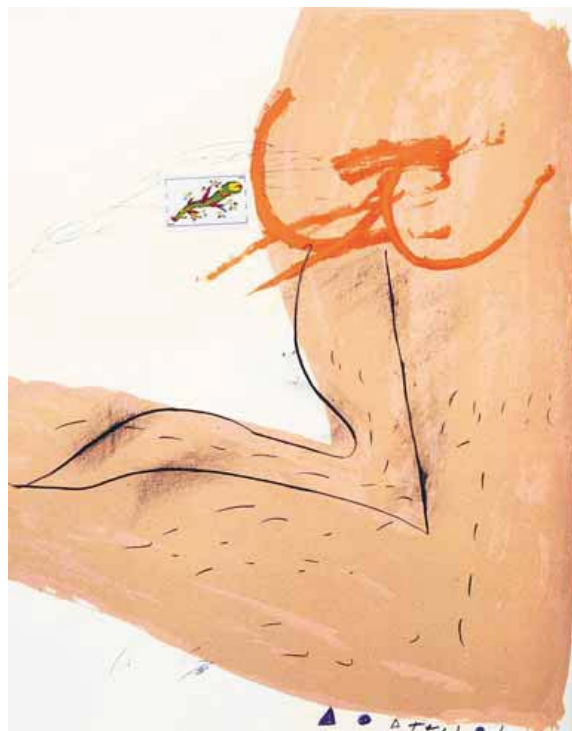
Dalí, Tàpies i... tampoc hi faltarà Picasso. Al seu museu del carrer Montcada, la cosa tractarà de gastronomia. Triada de luxe. *La cuina de Picasso* (del 24 de maig al 30 de setembre) incidirà en la presència del menjar tant en l'obra plàstica com en els textos literaris de l'artista.

El geni malagueny va aferrar al fet culinari reflexions profundes sobre el pas del temps i, és clar, també el va perfumar de sexualitat.

El Museu Can Framis de la Fundació Vila Casas farà una aposta forta per Pere Portabella. A *Cinema, art i política* (del 12 de febrer al 24 de juny) confluiran tots els interessos d'aquest creador, de manera que s'abordarà des del seu enginy per organitzar l'acte de rebuda del president Tarradellas; les vicissituds de la pel·lícula *Viridiana*, obra mestra de Luis Buñuel que ell va produir, i la seva vena

11 Enero, 2018

Un tast del que veurem:
'Dalí d'esquena' pintant Gala d'esquena eternitzada per sis còrnies virtuals provisionalment reflectides a sis miralls vertaders' (1972-1973), de Dalí; 'Nen amb llagosta' (1941), de Picasso; 'Cartes per a la Teresa' (1974), de Tàpies; estatueta d'argent daurat del déu egipci Amon-Ra, (1069-727 aC), 'Dona amb monyo' (1924), d'Ito Shinsui, i Pere Portabella rodant ■ EL PUNT AVUI

de cineasta d'avantguarda, fins a la seva relació d'amistat amb grans artistes com Chillida, Saura, Brossa i Miró.

Al Macba Francesc Torres despullarà el seu món íntim de creació en la instal·lació *La campana hermètica. Espai per a una antropologia intransferible* (del 9 de març a l'11 de setembre); emergirà la figura d'Oscar Masotta (del 23 de març a l'11 de setembre), exiliat argentí mort prematurament a Barcelona el 1979, i se'n reivindicarà un llegat d'acció cultural i política encara molt viu en el nostre context; Domènec (del 13

d'abril a l'11 de setembre) servirà un àpat d'arquitectura amanida d'utopies, i Melanie Smith (del 18 de maig al 7 d'octubre), l'única dona artista del cartell de les grans exposicions a Barcelona, desplegarà els seus artefactes crítics amb la modernització capitalista en els dos països que integren la seva biografia, el Regne Unit, on va néixer, i Mèxic, on viu.

A la Fundació Miró ho faran primer amb *Bechava*, una mostra col·lectiva d'artistes contemporanis preocupats per la crisi de supervivència de les abelles (del 16 de febrer al 20 de maig). I per continuar

aprofundint en el coneixement de Miró, un nou viatge al Japó, en aquesta ocasió a través d'Ito Shinsui, un dels mestres de *shin hanga*, moviment artístic hereu de l'*ukiyo-e* que a principi del XX va mantenir encesa la flama de les formes artístiques tradicionals en ple procés d'occidentalització. Miró va pouar del pensament i de l'art japonès per obrir noves vies de modernitat artística. En aquesta mostra (de l'1 de març al 20 de maig) es tornarà a fer evident. A les portes de les vacances, arribarà l'exposició del guanyador del sisè premi Joan Miró, Kader

Attia, que assaltarà la petja del colonialisme (del 14 de juny al 30 de setembre).

A CaixaForum, plurals, en la seva línia. *Músiques en l'antiquitat* (del 9 de febrer al 6 de maig) es farirà de material arqueològic de les civilitzacions més potents procedents del Museu del Louvre. I de la música del passat al cinema del present amb la icona Disney. *L'art d'explicar històries* d'aquesta fàbrica de fantasia (del 22 de març al 24 de juny) serà la delícia d'un públic divers, i no cal dir que dels més menuts. A CaixaForum volen passar l'estiu amb una altra mirada als temps re-

mots, en aquest cas a l'imperi que es va erigir a les terres del Nil. *Faraó. Rei d'Egipte* (del 7 de juny al 16 de setembre) té un altre prestador d'obres de luxe: el British Museum.

Per als amants de la fotografia, bons estímuls. La Pedrera dedicarà a partir del 15 de març una antològica a Xavier Miserachs amb l'esperança que ajudi a reparar les males sensacions de l'exposició de fa unes temporades del Macba. A la Fundació Mapfre, tot un Brassai a partir del 19 de febrer i el japonès Shomei Tomatsu al juny. La Fundació Foto Colecciónia serà per a Paco Gómez

a partir de finals de març.

Al Museu del Disseny, *Design does. Allò que fa el disseny* (del 23 de març al 19 de maig) tractarà tot allò de positiu que està aportant la disciplina per respondre als nous reptes del món, com ara la sostenibilitat i la connectivitat. I probablement l'exposició de tesi més interessant i suggestiva serà la que es veurà al CCCB: *La llum negra* (del 15 de maig al 21 d'octubre), que farà aflorar les reminiscències de l'ocultisme, la màgia, l'esoterisme i el misticisme en la gestació de l'art des dels anys cinquanta fins avui. Misteri garantit. ■